

BARCS és VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Megjelenik hetenkint egyszer:
vasárnap.

Felolós szerkesztő és kiadó
Skríbanek Géza.

Egész évre 8 kor. félévre 4 kor. negyedévre 2 kor.
Nyitlér sora 40 fillér
Hirdetések nagyság szerint

Gyermekeink jövője.

Vége felé közelg a vakáció, iskolába fognak járni ismét a fiúk s a leányok, hogy megtanulják a tudnivalókat, melyekkel, ha majdan felnőnek, meg kell keresniök a kenyerüket.

Természetes, hogy az iskolaév elején dupla gondja van a szülőnek a gyermekével s a fölött töpreng, hogy milyen pályára szánja — ha szegényebb a szülő s ilyen a legtöbb, — hogy honnan teremtsen elő a költséget gyermeke tovább tanítására. Manapság a gyermek pályájának megválasztása tekintetében sokkal nehezebb a szülő helyzete, mint azelőtt volt. Még csak tíz esztendő előtt is nem volt meg ez a túlszofaltság a kenyérkereső pályákon s bármilyen szakmát tanult is a gyermek, a szülő tudta, hogy megfog tudni élni belőle, mert úgy az ipari, kereskedelmi mint az értelmiségi pályákon szükség volt új erőkre. Ma már egészen más a helyzet. Az új erők esztendőről-esztendőre nagyobbodó számmal mennek a kenyérkereső pályára minden ágára s a gondos szülő most már csak azok közül válasszon, melyek kevésbé van-

nak elárasztva és túlszofolva.

Az utóbbi esztendőben folyton az a panasz hangzott fel, hogy nagyon sokan szerzik meg az iskolai képesítést és az értelmiségi pályákat választják. S azt a tanácsot adták a szülőknek, hogy ne taníttassák a fiukat, hanem adják inasnak vagy képeztessek ki ipari szakiskolákban.

Pedig e sorok írója számot vetvén a mai gazdasági helyzettel, csak azt tanácsolhatja a szülőknek, hogy jól vizsgálják meg, melyik iparágat sajátítatják el gyermekeikkel. Mert a túlszofaltság nemesak az értelmiségi pályán konstatalható, hanem a kereskedelemben is. Például kétszer is meggondolnám, hogy a fiamat kőművesnek vagy építőmesternek adjam. Ebben az iparban olyan óriási a pangás, hogy még a kőműves munkás is csak nagynehezen tud munkát kapni. A végzett és kész ifjú építőmesterek nagyrésze pedig mint rajzoló tengődik az építészeti irodákban. Ugyan így vagyunk a nyomdász iparral is. Budapesten állandóan ezernél több faczér szedő sétálgat s a szedők egyesülete nemrégiben vörös plakátokon óva intette a szülőket, hogy ne adják gyermekeiket szedőinasnak, mert

a szedősegédek nagy része már ma is koldus proletár. S így van ez sok más iparággal is.

Tehát nem áll az a tétel, hogy minden poklokön keresztül iparosnak kell nevelni a gyermeket, mert ezzel a jövője, a kenyere még nincsen biztosítva. Hanem igen, számot kell vetni a helyzettel, különösen a helyi viszonyokkal s fontolóra venni, melyik iparággal lehet még legjobban boldogulni városunkban vagy a megyében. A pályaválasztást abból kell megítélni, amit szemünkkel látunk, amit közvetlen tapasztalunk, mert igazság az, hogy nagyjában mindenütt egyformák a megélhetési viszonyok. Arra fordítsa hát főgondját a szülő, hogy melyik iparág bír el újabb művelőket.

Akik pedig tovább taníttatják gyermekeiket, azokat ne csábitsa olyan nagyon a diploma. Igaz, az oklevél szép dolog, a doktor ezim se megvetendő, de manapság hányan vannak már, kik a diplomáikkal is nyomorognak? Ezek a diplomás proletárok rendszerint tul vannak már a harminczon, midőn az oklevélet megkapták, tehát tul vannak életük felén. S ez a fél élet folytonos küzködés, szükölködés közt

T Á R C Z A.

Gyermek az anyjéért.

Janika tízéves ficska. Vézna, törékeny a teste, szinte bájosan öregemberes a járása, mintha sulyzók huznák a lábát. Vérszegény, hamuszürke az ajaka, sápadt az arca, de a szemében majdnem érthetetlenül és korának éppen meg nem felelő lelki világra valló tűz van. Most jár a gimnázium első osztályába egy vidéki kis városban. Még egy évvel ezelőtt a fővárosban élt, van tehát bizonyos „tekintélye“ az osztálytársai előtt, a kik öntudatlanul is meghajolnak a szélesebb látkörű nagyvárosi gyermek előtt.

Janika édes anyja Habos Jánosné, egy közepes rangu miniszteri tisztviselő felesége. Elválva él a férjétől, akitől havonta megkapja az ellátásra való pénzt. Formás, viruló, harmincz év körüli asszony, akiről azt szokták a férfiak mondani, hogy

csinos, de ezzel többet éreznek, mintha szépnek mondták volna. Szoknyahős férje mellett volt elég oka arra, hogy megundorodjék a főváros sok szennyétől, mikor válópórt indított ellene, kis fia beteges állapotba is arra készítette, hogy vidéki városkában telepedjék le.

Itt természetesen nem tudták a „szerepvívő“ asszonyok megbocsátani neki, hogy meleg a szemé nézése, hogy arányos a teste, hogy ruháiból nem ordít az agyonszallagozott izléstelenség, hogy diszkrét és mégis megkapó a megjelenése. A kisvárosi hölgyekben tehát nem tombolt iránta a jóindulat.

Annál inkább a vasalt arczu, hajú és ruhájú urakban.

Mikor megszimatolták, hogy elvált asszony, ez azonnal úgy alakult ki a lelkükben, hogy hisz csak elvált asszony, aki éhesvágyu urak előtt valami közép faj az asszony és az özvegy asszony között. Ennek a dzsentlménos gondolkozásnak pedig az egyik leglényegesebb pontja, hogy az ilyen „hisz csak“ elvált asszonynál

nem nagy kockáztatás egy kis szerencsét próbálni.

Valósággal rekordot értek el az ismeretes rózsalánczokon lebegő és nem lebegő urak ebben, hogy hányféle kellemeskedő és lehetetlenül kellemetlen módon vonják magukra az elvált asszony figyelmét. A naivabbak alatt való sétálgatások később impertinensek lettek, tolakodó fogszivogatások is hallatszottak néha-néha, ha az asszony a kisfiával az utcán végigment és teljes tíz hónap kellet ahhoz, míg megvirradt az urak koponyáiban hogy itt sem negédességgel, sem tolokodással czélt érni nem lehet.

Az asszonynak eleinte minden idejét megreszkette, hogy léha, fiatal és öreg tacsókó éhes szemé zavarja az ő csendes, mindenkitől minden szórakozástól visszavonuló életét, később azonban ügyet sem vetett a szomjas tekintetekre: élt a kisfiának. És ebben az enyészítő vegetálásban virult ezért, mint a duzzadó nemesfajú marésál-rózsa, amelynek az üdeségét csak emelte az a harmatesep, a

mulik el; elmúlt az ifjuság anélkül, hogy rózsája, tavasza lett volna. S az igazi küzdelem a kenyérért a legtöbb szegény tanult embernél csak a diploma megszerzése után kezdődik! Hát érdemes ezért tanulni, küzdeni? Ha ezek az urak valami jó mesterséget tanultak volna, vagy valami biztos bár szerény hivatalt vállaltak volna a matura után, mennyivel boldogabbak lennének.

Jól gondolják meg tehát a szülők, milyen pályára szánják a gyermekeiket. A pályaválasztásnál éppen úgy számba kell venni az illető kereseti ág jövedelmezőségét és biztonságát, mint a gyermek hajlamát. A szülő, aki nem számol a tényezőkkel, jóvá nem tehető mulasztást követ el.

H i r e k.

— **Uj mise.** E hó 5-én tartotta a baresi plebánia templomban első szent miséjét Rak József erdély-egyházmegyei áldozó pap. Az új misére, daczára az aratási nagy dologidőnek, sokan gyűltek egybe a templomba, nagy számmal vettek részt a vidéki intelligencia sorából is. A templom főoltára ez alkalommal fényesen volt feldiszitve s a szentély ülőhelyekkel a meghívott vendégeknek volt fenn tartva. Pont 9 órakor kezdte meg a fiatal pap első szent miséjét fényes papi segédlettel, kiket számos fehér ruhába öltözött leányka kísért a templomba. Mellette az oltáron Troll Ferencz trebinjei püspök állott mint vezetője (manuductora) s kíséretébe voltak még a vidékről számos főpapok, mint Reiner Gyula szuloki apát, dr. Rézbányai József pécsi kanonok, Kavulák N. Berzenczéről stb. s ezeken kívül számos pap a közelvidékről. A szent mise evangéliuma után Huber Gyula tartott beszédet a szószéken, mint a fiatal pap szónoka, utána tovább folyt a szent mise.

Megható szép jelenet volt, midőn az ifju pap első szent miséje után

mely állandóan ott settenkedett Habosné szemében.

Gyermekes öröm fogta el, ha kis fiával együtt tanulta a tudóssá tevő tantárgyakat és boldog megelégedettséggel fogta át lelkét arra a szinte féltékeny szeretetre, amelylyel a fiúcska rajta csüngött.

A husvétii vakáció előtt néhány héttel, egyszer elszontyorodottan jött haza Janika.

— Félek anyuska.

— Mitől édes?

— A Pál tanár ur azt mondotta, hogy gyenge vagyok a számtanból.

Az anya arcára szelid mosoly ült ki.

No majd ezentul szorgalmasabban tanuljuk a számtant.

A kis fiúból valami becsületes duzzogás szaladt ki:

Pedig én akárhány fiut tudok, aki sokkal rosszabbul érti a számtant, mint én. És... és...

No?

— Azoknak még sem szól a tanár ur.

megáldotta s megcsókolta jószágos arcu vezető főpapiját, s utána szüleit, testvérét rokonságot s majd a fő és többi paptársait s végül egyenként a jelen volt hívőket. Délelőtt 11 órakor ért véget a szent mise.

— **Kossuth Lajos születésének századik évfordulóját,** mint örömmel értesülünk, városunkban is méltó kegyelettel fogják megünnepelni. A Baresi Olvasókör, ki már oly sokszor tanujelét adta hazafias érzelmeinek az impozans ünnepélyek által, ez alkalommal sem fog elmaradni, hogy méltó kifejezést ne adjon egy szép ünnepély rendezése által a honatyjának, Kossuth Lajosnak születése századik évfordulója alkalmával. Igen helyesen teszi, ezt s kívánatos lenne, hogy vele ünnepeljen egy szívvel, egy lélekkel az egész város. Az ország minden részében készülnek a nagy ünnepélyre, mi se maradjunk hátra, megérdemli az a porladó nagy szív, mely oly fenköltén dobogott mindig hazájáért. Az országos függetlenségi és 48-as párt is megtesz minden előkészületet, hogy a haza minél lelkesebben ünnepelje meg szeptember 19-ikét. Lelkes buzdító szöveget küld szerte az országban, melynek álljon itt egy pár lelkesítő sora: Magyar nemzetünk! Ünnepeld meg a közeledő nagy napot! Oszlatlanul és egységesen! Vésd szoborba alakját, ird könyveidbe emlékét, zengd el templomaidban nevét, — mert őt látni, újraéledés és dicsőség, róla írni öröm és vigasztalás, nevét kimondani, hit és imádság! Ünnepeld meg őt, puszták és mezők fia, aranykalászu termésedet gyűjtő magyar nép őt, kit egyenes lelkednek mélyeséges szeretete Kossuth apánknak nevezett el! Emelkedjünk e napon fel Hozzá a csillagos magasságba!

— **A baresi kórház ügye** is szóba került a legutóbbi megyei közgyűlésen. Tudvalevő dolog ugyanis, hogy a községi gyűlésen a többség egyelőre levette a napirendről a kórház felállításának kérdését s ezt a kisebbség megfellebbezte. A fellebbezésre, — mint értesülünk — a megyei közgyűlés állandó választmányára azt határozta, hogy ez az ügy Bares községi gyűlésén újra tárgyalassék. Bizony, bizony úgy járunk ezzel is, mint a járásbíróssággal.

Habosné megsimogatta a fiúcska szöke fejét.

— Nem szabad így beszélni, — a tanár urak igazságosak, — mondta szemrehányóan, de érezte a kis fiú igazságát, mert nap-nap után pontosan felmondott vele minden leckét.

Rövidesen azzal a hirrel jött Janika haza:

— Pál tanár ur azt mondta, hogy majd ő maga beszél veled, anyuskám, hogy végy szigorúabban, mert különben meg kell buknom.

— Ő maga beszél velem? ..

— Igen, hogy majd eljön hozzád.

A nőn végigvonaglott az idegenkedés hidegsége. Miért nem értesíti őt hivatalosan az a Pál tanár ur, ha gyenge tanuló a fia. Minek ehhez látogatás. És egy zsidbadás volt a lelke...

Harmadnapra beállított hozzája egy szépen megfésült, kinosan fekete ruhájú ur, Pál tanár. Az asszony minden erejét összeszedte, hogy hideg előzékenységgel

— **Forró napok.** Igazi kanikulai meleg napokat szenvedünk több nap óta s ezt aztán még Bareson végig élni a rettentő poros országot mentén, valóban kín. Barestelepi része valahogy csak segített magán az öntöztetés által, de a nagyobb utca részen csak az eső könnyűrülhet, mely most már csakugyan elkelne úgy a mi poros utczákra, de a kertí veteményekre is.

— **Raktár kimutatása** a magyar leszámítoló- és pénzváltó bank baresi raktárainak. Készlet f. hó 15-én 99206 mm. 1287150 kor. biztosítási érték. Beraktárlás f. hó 15-től 31-ig 72916 mm. 917000 kor. biztosítási érték. Összesen: 172122 mm, 2204150 kor. biztosítási érték. Kiraktárlás f. hó 15-től 31-ig 54013 mm. 707450 kor. biztosítási érték. Készlet f. hó 31-én 118109 mm. 1496700 kor. biztosítási érték. Részletezés: 3321 mm. buza 104 mm. rozs 52 mm. árpa 131 mm. zab 110487 mm. tengeri 135 hüvelyesek 3829 mm. különféle.

— **Asszonyok keze** hányszor csábitja el belső harcainkat. Magyarország történetében van rá példa, hogy női kéz egy korszak szenvedéseit hegesztette be: Egy nő és egy gyermek a trónon, villongások felkelések, esaták, gyűlölségek után és mégis lecsendesedik az ország. Pozsonyban és Bécsben ott áll a szobra. Bécsben szemben a várpalotával, amúttörténelmi nagy muzeum előtt, körülveve gyönyörű lovas generálisokkal, ércparipákkal. És ott ülve, nézve a szobrot, el-elgondoljuk: Felséges szép királyné, ha neked csak ezek a generálisaid lettek volna, a kiket itt érezbe öntve trónod körül felállítottak és sehol sem lettek volna a magyarok, a kiket a te életedből szépen elsikkasztottak, aligha állna itt most a te szobrod.

És ott ül Pozsonyban fehér márvány ménen, két jó kurucz között, elnézve át a Dunán, végig a síkságon a hol kék fátyolba szegi a rónaságot a távol, elnéz abba az országba, melynek derék népe 60,000 karczost ontott az ő trónja védelmére.

E szép királyasszony történetéről és a pragmatica sanctióról szól a Nagy Képes Világtörténet legújabb 167 füzeté.

lefegyverezze a mosolyogva vágyakozó tekintetet.

— A kis fiam már elmondta, hogy tanár urnak panasza van reá, — szölt. — És őszintén mondván, engem ez meglep. —
— Hogy-hogy? — hangzott az édeskés kérdés.

— Mert ellenőrzöm minden írásbeli feladatát és felmondja mindig a leckéjét. Minden átmenet nélkül tompává lett a férfinak szava majdnem suttogóvá:

No, hisz nem ép oly nagy a baj...
A szoba egyik sarkában kigyuladt egy szempár. A kis fiúé.

Az asszony akaratlanul is kiegyenesedett.

— Akkor igazán nem értem...

Undorítóan sóvárgó vonás ült ki a férfi arcára:

— A legnagyobb készséggel elvállalom, hogy magam oktassam Janikát. Érti asszonyom: magam. De...

De?

— Itthon.

Abban az égő szempárban egyszerre vil-

— „Emlék az első szent misére“ ezime annak a meleg szívvvel, mély hittel írt költeménynek, melyet dr. Rézbányai pécsi kanonok írt Rak József erdély-egyházm. áldozó pap Bareson e hó 5-én tartott első szent miséje alkalmára. Szépségeért lapunk mai csarnok rovatában mutatjuk be a költeményt olvasóinknak. Ragyog a szép gondolatoktól, erényekben gazdag példázó szavakkal jelöli ki az utat, melyet követni kell ifju paptársának. Valóban, szívükben csak ily hittel égve tölthetik be méltán szép hivatásukat, kik Isten szolgálatába lépnek.

— **Beküldetett hozzánk** az államilag segített aradvárosi felső kereskedelmi iskolával kapcsolatos internatus prospektusa. A prospectus áttekintése után melegen ajánlhatjuk a szülőknek — kik gyermekeiket a kereskedelmi pályára szánják — az aradvárosi felső kereskedelmi iskolával kapcsolatos internatus, a melyben a növendékek mind testi, mind értelmi és erkölcsi nevelésben a legnagyobb gondal részesíttetnek. Nevezett intézet Arad város egyik legszebb pontján épült, gyönyörű parkkal körülvéve; a szükséges helyiségeken kívül vannak dolgozó és játszó termei, továbbá külön könyvtára, kartografiai gyűjteménye, melyet a növendékek bármikor használhatnak, mikor arra szükségök van; az internatus részere több bel-és külföldi folyóirat jár, mi által a serdülő ifju ismeretkörüét bőviti. Szülőkre, tanulóra megbecsülhetetlen ez intézet különösen azért, mert a növendékek körülötte kötelelességteljesítése állandó ki-kérdéssel ellenőriztetik s így a szülőknek az a megnyugvás van biztosítva, hogy gyermekeik az érettség hozott áldozatokat télenkedéssel nem kockáztatják.

— **Hihetetlen,** milyen rövid idő alatt vált a Vértes gyógyász. féle Ferencz-pálinka közkeletűvé, ennek oka ezen köz kedvelt háziszser kitünő hatásában rejlik.

C S A R N O K.

Emlék az első szent misére.

Rak József erdély-egyházm. áldozó pap által a baresi plebánia templomban f. évi augusztus hó 5-én tartott első szent miséje alkalmára írta:

Dr. Rézbányai József.

*Már itt az óra, int a pálya, vár a hit,
Hagyd hát ölelni szülőid tárult karjait,*

lámlani kezdett. Odapattant a kis fiu Pál elé:

A tanár ur tanítani akar?
Igen fiacskám — szólt amaz meglepetten a remegően hideg hangtól.
A vézna kis testecske szempillantás alatt, karesuvá férfissá emelkedett.
— Itthon akar tanítani? Itthon?... Mi szegények vagyunk erre.

Pál az anya felé fordult.
De asszonyom, itt tévedés van...
A kis fiu ajkáról, mint az ostromaspás hullott a szó:
— Én... én... köszönöm a tanár ur jóságát, de ha nem tudom a számtant... akkor buktasson meg inkább... Buktasson meg... engem itthon ne tanítson.

És Habosné lecsókolta kis fia szeméről a könnyet, boldogan, az anya izzó szeretetével.

Fáy Nándor.

*Orcád harmatja, mely szemedből hullt oda,
Legyen a szent bucsunak összes záloga.
A hajnal csillag int: ki vándor, utra kel,
Végy hát vándor botot, mert utad vajmi [nagy:
De megfutod, ha nem felejtet el, mi vagy!*

*Ha utra keltél, nézz kalauzt, — ne föld [szinén,
Mert délibáb s lidércztűz minden földi fény,
Egy csillagot, az megmutatja, merre menj,
Az ut rögs, de majd kert lesz és végre [menny.
„A keskeny ut“-ra lépj, az égnek utja egy,
Rózsák között „a kárhozatnak utja“ megy.
Feledned nem szabad, hogy utad vajmi nagy,
Erőt a gondolat fog adni, hogy mi vagy!*

*Pihenni nincs időd, a várost, falvakat,
Hova s merre csak lábnak ut akad,
Mind sorba, hiven utba kell majd ejtened
S a fáradtság után nem lesz lakóhelyed,
Hová szelid álomra hajtánád fejed,
Hogy fáradt testedet majd megpihenteted.
De csak tovább azért, mert utad vajmi [nagy,
Erőt a gondolat fog adni, hogy mi vagy!*

*Lábad tövis megvérzi, köntösöd szakad,
Azért aggódnod vagy csüggedned nem sza- [bad;
Ne félj, az Ur táplálni és ruházni fog,
Mint a paesirtút, réti rózsát, liljomot,
S mint Illésnek madárral küldi meg legott
A kenyert, ha már az étek elfogyott.
Azért haladj tovább, mert utad vajmi nagy,
Erőt a gondolat fog adni, hogy mi vagy!*

*Nem mindenik fogadja be igédet,
Sőt önfeláldozásodért majd számkivet,
A kakuknál hálátlanabb új nemzedék,
A vad tövisek lábad értök vérezék
S ők nemesak, hogy be nem kötik sebed,
De olyat vágnak rajtad, mely be nem heged.
De csak tovább, tovább, mert utad vajmi [nagy,
Erőt a gondolat fog adni, hogy mi vagy!*

*Majd fáj a szived, azt hinnéd, mindjárt [megszakad,
Tanácsát kérned s rá hallgatnod nem szabad,*

*A boldogságra nem vágyódhatol,
Harang a pap szive, mely, hogyha szól,
Magáról nem, csak Istenről beszél,
Mig szived mások üdvéért kél, nincs veszély.
Fontold meg jól, e hivatás mi szent, mi [nagy,
Mert mátol fogva már Isten szolgája vagy!*

*A kincs utáni vágy ne bántsa szivedet,
A legfőbb kincset már szivedbe' viseled;
Szegény vagy itt, de ott fönne majd gazdag [leszsz,
Ha minden kincs elveszne is, el nem vesz ez,
Isten koldusa vagy, kereszt koldusbotod,
Jutalmadat te majd a földön túl kapod.
Fontold meg jól, e hivatás mi szent, mi [nagy,
Mert mátol fogva már Isten szolgája vagy!*

*Ha már sokat imádkozál és dolgozol,
Meglásd, reád Illés varázshatalma száll,
De kell, hogy tüdj éhséget, szomjat, hőt, [fagyot,
S megtarts mindent, mit Üdvözítőnk meg- [hagyott.
Ha így haladsz, elérsz a csipkebokorig
S szavadra még a víz is vérré változik.
De megfontold, a hivatás mi szent, mi nagy,
Mert mátol fogva már Isten szolgája vagy!*

*Szeresd hazádat, oh szeresd ez árva hont,
Oszlasd a bűt, melyet rá multak átka vont,
Előtted mindig legszentebb legyen hazád,
Hisz Istenünk után nekünk mindent az ad,
Mutasd meg: benned a honiug barátira lel,
Védjed és halj érte vértanuhalált, ha kell.
De megfontold, e hivatás mi szent, mi nagy,
Mert mátol fogva már Isten szolgája vagy!*

*S most indulj hát utadra meg, Isten veled!
Ne sirj, nem lész te árva, ő el nem feled,
Ne félj, hogy mindent vesztél, lesz ő min- [dened,
Ne sirj, veled lesz folyton örzöszellemed,
Fogadd szavát hiven! — No most — meg- [áld az ég.*

*Itt elválnak, de fönne találkozunk mi még,
S most érted négy szócskát imádkozom s e [négy:
Imádkozom, hogy: „Isten hú szolgája [légy“!*

Kertészeti
kiállítás
1892. Pécs.
Diszokmány.

**Élővirágból
csokrok,
készoruk,**

Kertészeti
kiállítás
1892. Pécs.
Jutalomdíj.

idénykülönbség nélkül jó izléssel, bármily alakban, a leg-
jutányosabb áron készít

GYENIS LAJOS
műkertész **SZIGETVÁROTT**, Hosszu (rózsa) utca
saját háza és kertészetében.

* Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek. *

Sürgőnyezim: GYENIS Szigetvár.

3-6

Férfiak ingyen kapnak

egy legújabb találmányú gyógyszer, mely az elvesztett erőt visszaadja. Mindnyájan, kik érte irnak, díjtalanul kapnak egy próbaküldeményt és egy száz oldalas könyvet, postán, jól becsomagolva. Ez a legesodálatraméltóbb „**Csoda gyógyszer**“, mely eddigé is ezer és ezer embert mentett meg, kik ifjúkori kicsapongásaik következtében némi betegségekben és elvesztett férfi-erőben szenvedtek.

Ezen okból határozta el az intézet, mindenkinek egy csomag gyógyszert, egy magyarázó könyv kíséretében ingyen küldeni. Ezen házi gyógyszerrel a betegség otthon is gyógyítható. És mindazok, kik ifjúkori hibás életmód, kicsapongások folytán krónikus bajokban és szellemi gyengeségekben szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat.

A gyógyszer közvetlen a beteg idegekre és szervekre hatván, csodálatra méltó eredményt nyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öregek és ifjak irhatnak a „*State Medical Institut*“nak, az alább jegyzett cím alatt, ahonnan a csomag azonnal meg fog nekik küldetni.

Az intézet első sorban azokat óhajtja megmenteni, kik gyógykezelés végett otthonukat el nem hagyhatják. A próbaküldemény mutatja, hogy mily könnyen gyógyulhatunk ki otthon is ezen borzasztó betegségből. Az intézet kivételt nem tesz, mindenki irhat a gyógyszerért bárhol is, magyarul, mire neki postafordultával, diskreció alatt, ingyen egy gyógyszerküldemény magyarázó könyvvel együtt, küldetik meg.

Irjon Ön még ma. A küldemény oly szépen van csomagolva, hogy tartamát senki sem gyanítja.

A levél következőképpen ezimzendő: **State Medical Institute, 6906. Elektron Building, Fort Wayne, Ind., Amerika** és minden levél bérmentesítendő.

Vendéglő.

Bérletre keresek vendéglőt, vagy csapbérbe, berendezés nélkül 4 vagy 500 korona óvadékkal.

Czime lap kiadóhivatalában.

„Védjegy“

F E R E N C Z

PÁLINKA (SOSBORSZESZ)

Vértés gyógyszerész-féle

használatban a leghatásosabb. Feltétlen tisztasága következtében úgy külső, mint belső használatra mindenekelőtt *legjobban alkalmas*, különösen is a most annyira kedvelt gyurómódszerre (massage). Kitünő sikerrel használják *köszvény, csusz, meghülések* ellen, *bénulások, ficamoknál, gyulladás és kelésnél* továbbá a *fejbőr* erősítésére, valamint a *száj* tisztítására; *belsőleg, gyomorgöres, rosszullet, fejfájás* stb. ellen. Katonáknak, vadászoknak, turistáknak, levélhordóknak s általában sokat gyaloglóknak nélkülözhetetlen. Valódi csak a mellékelt védjeggyel. Egy üveg 30 fill. 1 és 2 korona. Kapható a gyógyszerárakban, drogueriákban és fűszerkereskedésekben, **Barcson: Dornier S.** urnál s általában ott, hol plakátok a fenti védjeggyel láthatók. Valamint közvetlen

VÉRTES L. „SAS“-gyógyszertárában
LUGOSON.

32-50.

Látképes kártyák Barcsról

több fölvétellel, tiszta, jól látszó képpel, művészi kidolgozással fekete és színes kézi festéssel, kaphatók

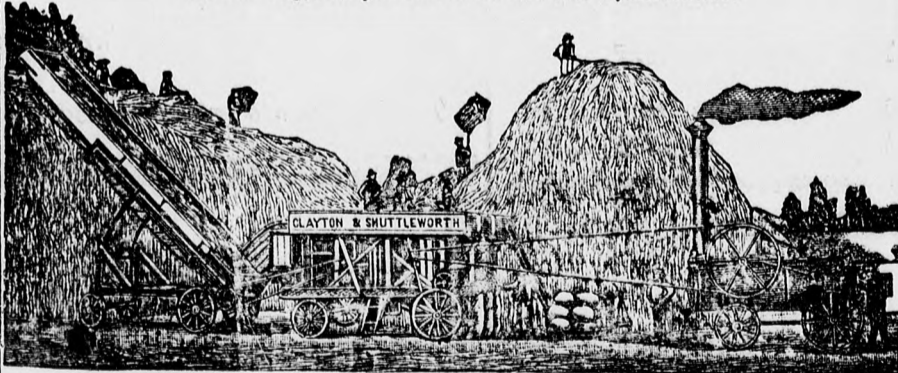
Barcson a könyvnyomdában.

Szép kivitele felülmul minden más Barcsról felvett látképes kártyát.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak.

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig, szalmakaszalozók, továbbá járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

„Columbia-Drill“

legjobb sorvetőgépek, szecsavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, őrli-malmok, egyetemes szél-ekék.

2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes díjjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

18-18